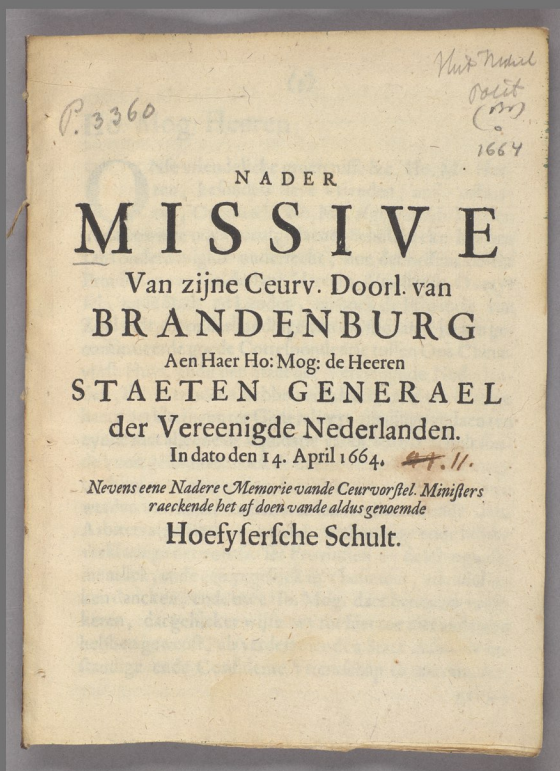

Nader missive van Zijne Ceurv. Doorl. van Brandenburg aen ...

Tryck // / I25 B 14 c Br. 1664 Missive

Tillkomstår s.a.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

Handwritten notes in the top right corner:
Handwritten: *Vindt Nader*
posit
(m)
1664

P. 3360

N A D E R
M I S S I V E

Van zijne Ceurv. Doorl. van
BRANDENBURG

Aen Haer Ho: Mog: de Heeren
STAETEN GENERAEL
der Vereenigde Nederlanden.

In dato den 14. April 1664. ~~17. 11.~~

*Nevens eene Nadere Memorie vande Ceurvorfel. Ministers
raeckende het af doen vande aldus genoemde*

Hoefyferfche Schult.

N A D E R

M I S S I V E

Van zijne Excell. Doof van

B R A N D E N B U R G

Aan Hiet Ho: Mog: de Heeren

S T A T E N G E N E R A L E

der Verenigde Nederlanden.

In dato den 14. April 1664.

Nevens een Nedeze & Leuwardensche Cam: van Hof: Alrijfs
aankende het of door vande aldus genoemde

Hoefteliche Schule

Ho:

O

in de
Ons
Prov
fel,
Zeel
conti
vorft
den,
haere
eynde
de vo
tenk
wer
Arb
verk
men
ken
kere
hebb
stand

(3)

Ho: Mog: Heeren,

Onse vriendelicke groetenisse &c. Ho. Mo. Heeren, besonders lieve Vrienden, ende nabuyren, Onse aen U. Ho. Mo. afgeordende Raeden in de bewuste noch onafgedaene Schultsaecke hebben Ons onderdanighst onderrecht, hoe dat neffens de vijf Provintien van Gelderlant, Utrecht, Vriesslandt, Overyssel, ende Stadt en Landen, nu oock de Provincie van Zeelandt, tot onderhoudinge van die soo lange jaeren gecontinueerde goede Correspondentie tussen Ons Cheurvorst. Huys, ende den Staet der Vereenighde Nederlanden, sich daer henen hebben verklaert, ende van deselve haere verklaringen ter Generaliteyt openinge gedaen ten eynde niet alleene de liquidatie vande voorz. Schult soude voortgeset, maer oock de differenten, die daer by mogten komen voor te vallen, sonder in der minne te konnen werden vereffent, souden werden verbleven ende door Arbiters afgedaen, voor welcke rechtmatige ende billike verklaringe der voorz. ses Provintien wy deselve ghesamentlick, ende een yegelijck in 't besonder, vriendelijken dancken, ende uwe Ho. Mog. daer benevens verskeren, dat gelijcker wijze wy tot hier toe niet anders en hebben gewenst, als verders met den Staet in sincere bestandige ende Confidente Vrientschap te continueren.

gelijck

(4)

gelijk de voorſz Onſe Raeden Uw. Ho. Mo. buyten
 twijffel wytloopiger ſoo by monde, als ſchriftelijk ſul-
 len hebben gepreſenteert, Aldus oock in 't toekomende
 dit altoos Onſ oogewit verblyven ſal, 'twelcke wy niet
 manqueeren ſullen, by voorvallende occaſien met der
 daet te betuygen; Wy hebben echter oock hier by van
 de voorſz Onſe afgeordende Raeden niet ſonder bevrem-
 ding vernomen, dat de Provincie van Hollandt ſoo naer,
 als voor, in 't minſte niet en wil verſtaen tot eenige liqui-
 datie, noch oock tot eenigh verblijf aen onpartijdige Ar-
 biters van haere hierby gemoveerde dubien ende diffi-
 culteyten, ende ſulcx onder deſe prætexten: Ten
 eerſten, als of alreede in de Tractaten van de jaeren 1632.
 ende 1636. deſe Schult was geliquideert, ende dat alle
 voorheenen daer op gedaene betaelingen daerby waeren
 afgehandelt ende naergegeven, ſulcx dat gene verdere
 Liquidatie, noch ſubmiſſie van eenige poincten aen Ar-
 biters meer nodigh was; ende Ten tweeden dat Hollandt
 tot onſen beſten de penningen aen de Hoefyſerſche Cre-
 diteurs hebben verſtreckt, ende dien volgens vry meer
 als andere Provintien by de ſaecke is geinterreſſeert; Wat
 nu 't eerſte belanght, ſoo willen wy Onſ daer mede niet
 ophouden, dat de voorſz Tractaeten naer uytwiſſen van
 Uw. Ho. Mog. eygene opgevolghde veelvoudige noch
 voorhandene reſolutien, verre een anders uytwiſſen, ge-
 lijk onſe afgeordende Raden ſulcx klaer genoch hebben
 gede-

gedert
 maect
 eenig
 ſoud
 daer
 uyt e
 over
 wer
 den
 land
 woor
 nierv
 geen
 nen
 het w
 meer
 over
 digel
 neer
 den
 valle
 niet
 taet
 een
 ſien b
 breng
 cynde

(5)

gedemonstreert, maer wy sullen dit alleen hier by vermaenen, dat immers in de voorsz Tractaeten niet een eenigh woordt te vinden is, het sy van Liquidatie, dat die soude geschiet zijn, ofte van eenige betaelings. posten, daer over gehandelt soude wesen, maer dat dit alleenlijk uyt eene eenzydige ende uytbedochte interpretatie die over de voorsz Tractaten werdt gemaect, wil getrocken werden; ende dat daerom geensins en kan geseght werden, als of sodanige sustenue in de Tractaten (gelijck Hollandt voorgeeft) waere uytgedruckt met de alderklaerste woorden, die te vinden zijn, sulcx dat deselve by andre nieuwe Conventien, Submissien, ofte uytspraeck met geene duydelijcker ende klaerer woorden souden kunnen werden geexprimeert; Doch het zy daer mede, hoe het wil, soo en kan doch in allen gevalle in dit point niet meer van Ons met reden gedeseireert werden, als dat wy over dese sustenue vande Provintie, van Hollant onpartijdige laten oordelen, en hoe kan op dese Provintie so wanneerse andersints in dese sake naer Recht ende billickheyt denckt te gaen, sich daerover beware, dat men de voorvallende differenten (deselve mogen wesen gefondeert, of niet) aen onpartydige laet komen, Daer het voorsz Tractaet van't jaer 1636. 't selve in specie vereist, ende immers een derde even soo wel, als dese Provintie, sal kunnen sien begripen, ende oordeelen, wat de Tractaeten mede brengen, ende hoe deselve sijn te verstaen? ende wat kan eyndelijck meer van Ons werden gedeseireert, als dat wy

(6)

Ons desen aengaende het Oordeel van den derden onderwerpen, daertoe wy ons ghelijck bekent is, altoos hebben ghepresenteert, Maerby al dien de Provintie van Hollandt soude willen sustineren dat daer mede de saecke ghenoech gheschiet wanneer men voorgeeft, dat deselve is klaer ende richtigh, ende dien volgens geene cognitie onderworpen, soo waeren wel geene Rechten ende Reden in de wereltd meer nodigh, ja alle gerichtsbanken souden te vergeefs sijn, wanneer die gene, dewelcke op hunne saecke, ende het Recht 'tminst betrouwen, met dese uytvluchte souden kunnen bestaen, dat haere saecke klaer zy, ende sy haere tegen partyen daer mede sy souden kunnen ende mogen afwyfen;

Wat het andre prætext belanght, soo en weten wy niet anders, als dat het U. Ho. Mo. sijn, dewelcke aen de Admiraliteyt tot Amsterdam als dependeerende, voor so vele ons bewust is, niet van de Provintie van Hollant alleen, maer van alle de Provintien gesamentlick, hebben gelaft, de Hoefysersche actie aen sich te nemen, ende aen desselfs Crediteurs eenige penningen uyt te keeren; maer U. Ho. Mo. sullen sig hier by ook weten te ontsinne, dat sy sodanigen last hebben gegeven sonder Onse kennisse, doch evenwel met soodanige reserve ende restrictie, dat het selve Ons niet soude naedeelig sijn, maer dat Ons alle Onse exceptien tegens dese schult; 't zy ten deele ofte in 't geheel souden blyven voorbehouden;

By

(9)

By so verre echter de Provintie van Hollant eenige penninge hier toe soude hebben gefurneert, in meeninge, ons daer mede vrientschap te bewijfen, waer van ons evenwel nochter tijdt den gront niet en is voorgekomen, ende dat dien volgens, dese provintie alleen om onsen 't wille, ende sonder haer eygen verschulden hier door in eenige schaede soude sijn geraeckt, So willen wy wanneer 't selve naer voorgaende liquidatie aengewesen werdt, Ons dien aengaende foodanigh betoonen, dat de voorsz Provintie over ons te klagen geene oorfaecke sal hebben, maer veele meer inder daet bespeuren, datse hebben te doen met eenen goeden oprechten Naebuyr, ende met een foodanigh erkentelijck gemoet, 't welck hunne schade niet en begeert; Doch en kan, ende moet daer door niet belet werden dat men weghens de voorn. schult de ghedesireerde richtigheyt maecke, veel min mogen wy daerom met dese faecke langer opgehouden werden, ghelijck wy ons dan ten dien eynde op onse uw Ho. Mog. in Decembri des laers 1662. toeghesondene, ende door onsen Resident, ter selver vergaedinghe overgheleverde Resolutie, ende Tegenverklaeringhe in dese Schultsaecke, beroepen ende noch daer aen houden, Niet te min soudn wy tot meerder betuyginghe van ons Vreedlievende Nabuerighe ghemoet, den tijdt noch geerne langer afwachten, ten eynde de Provintie van Hollant haer wat naerder mochte bedencken, ende sijn in desen deele met de

ses

(8)

ses andre Provintien conformeren, wanneer niet dit tuffen beyts quam, dat gelijckerwijfe voor defen in U. Ho. Mo. vergaderinge, by het nemen van die bewufte verkeerde en abufive refolutie van den 28 Mey 1661. in defe fchult faecke, uyt den naeme van de Provintie van Hollandt feer onvriendelijck is geproponceert, ende daer op geurgeert geworden, dat wy door Uw Ho. Mo. in Onfe Cleefiche Steden liggende garnifoenen met Executie mochten gedreyght ende fulcx dreygement van executie in de voorsz refolutie mede geïntereert werden, gelijk wy Ons daer over in Onfe aen Uw. Ho. Mo. gedaene miffive van den 14. Juny 1661. hebben befwaert, maer noyt eenige antwoord daer op ontfangen, Aldus de voorsz Provintie van Hollandt oock niet alleene naergaens, te weten den 25. Maert, oock 20. ende 28. September 1662. Maer nu wederom den 2. van dese lopende maent van April daer op beftaen heeft, ende noch beftaet, dat in gevolghe van fekere oude abufive, ende voor langentydt voldane refolutie van den 15. January 1639. met feitelijcke executie tegens Ons fal werden geprocedeert, wanneer wy hunne onrechtmatige pretensien niet en komen te voldoen;

Gelijk ons fulcx nu feer diepter herten gaet, ende geensins over een ftemt met het gene ons diverse leden van de Provintie van Hollandt, in't befonder de Stadt van Amsterdam meermaels hebben gefincereert, Daer be-
ncf-

(9)

neffens oock sulcke dreyghementen billick geen plaetse behoorde te hebben onder Geallieerden, ende voornamentlijk tegens soodanighe; dewelcke vrientschap soecken te onderhouden, ende niet anders en begeeren, als wat aen hem selven Recht, Redelick, ende behoorlick is.

Alsoo sullen uwe Ho. Mog. ons verhopentlick, niet verdencken, dat wy sulcke vreemde Procedure, ende onvriendelicke bejegeninge, dewelcke wy echter hoopen, dat de Provincie van Hollandt selver erkennen sal, wanneer deselve van de beschapenheyt van faken, ende van onse sincere intentie volkomentlijck sal gheinformeert wesen, op 't beste wy kunnen, soecken af te weren, ende dat wy tot dien eynde, den Raet ende de Assistentie van andere onse Geallieerden so lange gebruycken, als lange met ons tegens alle Redenen ende Rechten in dese saecke geprocedeert wert; uw Ho. Mog. ondertusschen verseeckerende, dat het selve ons gheensints en sal beletten noch afhouden, om in die met deselve dus langh gecultiveerde vrientschap te continueren, maer dat wy veele meer, oock selven die ons afgeperste rechtmatige tegenmiddelen daer heenen alleen sullen dirigeeren, dat aen plaetse van verwijderinge, dewelcke by langer refus ende ontstentnisse van eene rechtmatighe Resolutie, hier uyt soude kunnen ontstaen, de oude bestandighe vrientschap vast magh werden gestabilieert, ende dat die geene, dewelcke misschien teghenwoordigh allerley behin-

B

deringe

(10)

deringhe veroorsaecken, moghen erkennen, dat uw Ho. Mog. meer goets van onse bestandige vrientschap, als van diergelicke onrechtmatige projectten, sullen te verwachten, ende te genieten hebben; Daeromme so versoecken wy uw Ho. Mog. vrient-Nabuyrlick, datse doch in dese Schultsaecke nu eens, naer dat alle de Provintien haere Provintiale advijsen al voor langen tijt daer over hebben ingebracht, volgens de Constitutie ende ghewoonte van haere Regeeringhe eene Rechtmatighe Conclusie willen formeeren, ende ons deselve laten toekomen, op welck vertrouwen wy &c. gedateert Ceulen aen de Spree den 14. April 1664. Onderstont uwe Ho. Mo. Goetwillige Vriendt ende Nabuyr, ende was geteekent

Frederick Willem Ceurvorst.

(11)

Hooge Mogende Heeren,

DE Gedeputeerden van syne Cheurvorstelijke Doorluchtigheyt van Brandenburgh hebben goet gevonden nefsens de Missive van syne Cheurv. Doorl. dewelcke sylyyden op huyden aen u Ho. Mog: overleveren, te voegen dese hunne korte aenwysinge, hoe dat syn Cheurv. Doorl. vermeynt nu eenighe laeren aen den anderen door de Provintie van Hollant en West-vrieslant, ofte op derselver name, in 't stuck vande Hoef-yfersche Schult, tot laste van syn Cheurv. Doorl. gepretendeert, jegens recht ende redenen gedreycht geweest te syn, met feytelicke executie, op syne Domaynen ende Inkoomen, ende noch jegenwoordigh daer mede opentlijck gedreycht te werden, niet tegenstaende syne rechtmatige ende meer dan billicke presentation, iteratijck over de saecke gedaen. Alsinede de redenen in 't korte, waeromme haer Ho. Mog. (dewijle alle d'andere Provintien die voorsz. presentation hebben aenghenomen) daer tusschen beyden behoorden te koomen; met een Vertooninge dat uyt den gevolge vande voorgeroerde dreyghementen van de opghemelte Provintie niet anders als een eyndelicke ruptuyr van vrientschap tusschen twee so oude Bontgenooten, Nabuyren ende Religions-Verwanten, en kan werden te gemoet gesien.

Inden Eerften, soo is op den 28. Mey 1661. by ofte in den name vande gemelte Provintie van Hollandt ende West-Vrieslant, ter Vergaderinge van uwe Ho. Mog. niet alleen geproponeert, maer oock instantelijck geurgeert, ende daer op geïnsteert. Dat inde voorsz. Resolutie by hare Ho. Mog. doen ter tijt over de bewuste Hoef-yfersche schult ghenoomen, syne Cheurvorstelijke Doorluchtigheyt te gelijk soude mogen werden gedreygt met de executie, so wanneer syn Hoogstgemelte Cheurv. Doorl. niet promptelick en mochte komen te voldoen den eysch van drie Milioenen guldens, over de voorsz. Schult t' synen laste gepretendeert, hoe

(12)

ongefondeert ende Illiquide die oock is; Ende dat 't selve dreygement van executie, inde voorseyde Resolutie oock in specie soude moeten werden geexprimeert, daer in nochtans geene van alle de andere Provincien hebben willen condescenderen.

Ten anderen, de Provintie van Hollant Iterativelijck synde verfocht, om haer Provinciael Advijs ter Vergaderinge van uwe Ho. Mog. te willen inbrengen op de Missive van syne Cheurv. Doorl. in dato den 14. January 1661. heeft op den 25. Maert 1662. geresolveert, en hare Gedeputeerden ter Generaliteyt expres *in mandatis* gegeven, de saecke daer heenen te dirigeeren, ten eynde aengaende de voorz. Schult wederom mochte werden gebruyckt sodanigh antwoord, als uwe Ho. Mog. hier voormaels op den 15. January 1639. aen de Kleeffsche Regeeringe gegeven hebben, deselve antwoord gheweest synde, dat indien de 5000. Rijcxdaelders belooft in 't Tractaet de Anno 1636. ende verscheenen in de Iaren 1637. ende 1638. niet promptelijck en wierden betaelt, als dan den Raedt van State de executie op syne Cheurv. Doorl. soude doen, oock 't syner tijt daer inne soude continueren.

Ten derden, ende of wel de Cheurv. Ministers sulcx vernemen de op den 28. April 1662. aen uwe Ho. Mog. hadden gheremonstreert ende aangewesen, dat de voorz. antwoord aen u Ho. Mog. op de jegenwoordige questie, namentlijck, of men over de voorz. schult ende d'Interessen daer op verlopen, mitsgaders de betalinge successivelijck daer op gedaen, behoort te liquideeren ofte niet? geenfints en paste ofte applicabel was, in consideratie dat het gedesidereerde van uwe Ho. Mog. in de voorz. Resolutie vanden 15. January 1639. met de gevolgde betalinge totte somme van tusschen *vijf a ses hondert duysent guldens* in contante penninghen gedaen, was geadimpleert, so heeft echter de welgemelte Provintie van Hollant ende West-Vrieslant, op den 20. September 1662. nochmaels en *voor de derde reyse* op de voorz. te doen executie aengedrongen, ende hare Gedeputeerde ter Vergaderinge van uwe Ho. Mog. wederom gelaft te effectueren ende uyt te wercken, dat

(13)

dat doch de voornoemde antwoorde vanden 15. January 1639. geitereert ende nochmaels aen syne Cheurv. Doorl. gegeven soude werden.

4. Ende als de Cheurv. Ministers daer op den 25. van deselve Maent van September de oorfaecke vande voorfz. antwoord van dien tijt naerder ende naeckter hebben aangewesen, tot eene klare ontdeckinge, dat deselve, als voorfz. is, tot den jegenwoordigen tijt geensints applicabel en was, desgelijcx als de voorfz. Ministers, vande opghemelde Heeren Staten van Hollant ende West-Vrielandt, alidoen vergadert synde, by eene schriftelijcke Memorie hebben versocht, te mogen verstaen, of het dan der selver uytterlijcke meeninge was, syne Cheurv. Doorl. met die in deselve Antwoort gedreygde Executie noch jegenwoordigh naer so veele gedaene betalingen te beswaren, ende aen te tasten, so hebben deselve Heeren Staten drie daghen daer aen, te weten den 28. September 1662. sich daerop rotondé verklaert, by de meergeoerde Antwoort van den 15. January 1639. als noch te persifteen.

5. Waer op de Cheurv. Ministers syn genootfaeckt geworden, uwe Ho. Mog. den 5. October 1662. by eene mondelijcke Propositie, dewelcke oock naderhant in 't geschrift is gebracht, ende overgegeven, te remonstreren de groote Injustitie van foodanighe Procedures, sonderlingh daer syne Cheurv. Doorl. foodanighe redelicke en billicke presentatien doende was, als in de voorgaende Memorialen breder syn vermelt, Ende het heeft uwe Ho. Mog. belieft, daer op de Respective Provincien te sommeeren tot het inbrengen van hare Provinciale Advijfen, over de faecke, gelijk voor 't meeste part is gheschiet, om soo eens aen een eynde te koomen, sonder evenwel dat sulcx by de Provincie van Hollandt eenige andere Operatie heeft gedaen, als dat haer Heeren Ghedeputeerden ter Generaliteyt gheen smaeck inde voorfz. Propositie vindende, sich bemoeyt hebben, die te verwerpen, selfs met voorstellinghe, datmen die aende Cheurv. Ministers soude behooren wederom te geven, sulcx datmen aen die zijde is gebleven by de voorgige drey-

(14)

gementen van Executie, Iae, Opgemelte Heeren Staten van Hollandt en West-Vrieslantt hebben nu wederom op den 2. vanden verleden Maent April haere voorige scherpe verklaringen voor de vijfde maal gerepeteert, ende hare Gedeputeerde ter Vergaderinge van u Ho. Mog. van nieuws gelast op de uytvoeringe vande meer-geseyde Antwoort vanden 15. January 1639. by u Ho. Mog. te insteeren, ende den Inhoud van dien by alle mogelijcke middelen te betorgen.

6. Niettemin, gelijk syne Cheurv. Doorl. ten allen tijden heeft getracht de oude vrientschap met den Staet der Vereenichde Nederlanden in alle manieren sinceerlijck te onderhouden, also heeft deselve alle mogelijcke patientie hier by ghebruyckt, ende uyt die insichte tot hier tot op geene foodanige tegenmiddelen willen gedendencken, als wel op diergelijcke onrechtmaetige en onbehoorlijcke dreygementen souden passen, op hoope, dat de meerghemelde Heeren Staten van Hollandt en West-Vrieslantt haer eenmaels te degen van de waere beschapenheydt van saken souden hebben willen laten onderrechten, ende daer uyt selver erkennen, datmen diergelijcke voorslaghen, presentation, en versoeck, als syne Cheurv. Doorl. is doende, niemant, veel min syne oude Bontgenooten, die so veele Interessens van Staet, van Religie, ende andersints metten anderen gemeen hebben, en behoort te weygeren, soo verre van daer is het, datmen deselve noch daer en boven met onbetamelijcke ende seer onvriendelijcke Executie behoort te dreygen.

7. Maer gesien en bevonden werdende dat syne Cheurv. Doorl. die patientie tot noch toe te vergeefs heeft gebruyckt, so wert vertrout, dat opgemelte Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslantt niet vreemt en sullen vinden, dat syne Cheurv. Doorl. om sig en syne Landen en Luyden op soo veel geitereerde dreygementen voor gewelt en overval, soo veel mogelijck is, te behoeden, syn recours gelijk hy by de andere ses Provincien ghenoomen heeft, nu oock mede by andere syne Bondtgenooten sal moeten gaen foccken,

ken,

ken, er
de sig
te ver
Hollan
alle ve
belette
Advij
ter Ver
resolv

8.

te dra
beho
en 'r
de Ob
gege
over d
neer e
niet e
de kla
moete
als de
den ter
resolu
ende t

9.

werd
ende
het is
kort
niet e

10.

ende p
men d

(15)

ken, ende nemen om der selver goeden raet te mogen hebben, ende s'gh van der selver assistentie in alle voorvallende gelegentheyte te verseeckeren, of wel dat de Opghemelde Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt veel meer tot voorkoominge van alle verwijderinge sullen helpen bevorderen, ofte ten minsten niet beletten, dat juwe Ho: Mo. dese saecke nu eens, naer dat alle de Advijfen van de andere Respective Provintien al voor eenigen tijd ter Vergaderinge syn ingebracht, Staetsgewijse ende finalijcken resolveeren ende sluyten.

8. Waer in dan u Ho. Mog. soo veel te min bedencken hebben te dragen, overmits niet anders gesocht en wert, als wat recht ende behoorlick is, ende daer over ses Provincien genoechsaem van een en 't selve gevoelen syn: Daer heenen gaende, dat den Text van de Obligatie, dewelcke syne Ceurv. Doorl. aen den Staet heeft gegeven, ende volgens U Ho. Mo. eygene veelvoudige resolutien over de meergemelte Schulr, moet werden geliquideert, ende wanneer eenige differenten daer by voor vallen, die men in der minne niet en sal kunnen vereffenen, dat de selve naer aen wyfsinghe van de klare letter uan 't Tractaet van den 4 September 1636, sullen moeten werden gestelt ter decisie van onpartydige arbiters, even als de voorz ses Provincien hare respective Heeren Gedeputeerden ter Generaliteyt hebben gelast. Soodanige hare Provinciale resolutien ter Vergaderinge van U Ho. Mog. te doen voltrecken ende te beslyten.

9. Welck besluyt oock daerom te meer behoort ghemaect te werden, niet tegenstaende eene van de Provincien discrepeert, ende daer by als noch soude mogen blyven persisteren. Overmits het is eene saecke van Justitie, daer by niemandt kan noch sal verkort werden, ende dewelcke de minste van de Ingesetenen selfs niet en mach geweygert werden.

10. Ende principalicken overmits andersints daer nyt groote ende periculeuse verwiederinghen souden kunnen ontfaen, daer men doch by de tegenwoordige vreemde conjuncturen van tyde,
wel

(16)

wel dient om ende van sich te sien , ende geene tot noch toe wel geaffectioneerde Vrienden , in plaetse van mette selve in te gaen den wegh van beslichtinghe door middel van arbitrage en justitie, door iterative dreymgementen van feytelickheyt tot onvrienden te maecken.

11. Behalven dat sulcke verwyderingen wegh te nemen , oock t' eenemael conform is met den bant van de Unie , van de gesamentlicke Provincien met den andeten ; Mede brengende in den XVII. Artijckel : *Dat de Provincien haer sullen wachten van Uyttheemsche Vorsten Heeren ende Landen eenige occasie te gheven van Oorlog. Ende dat om alle sulcke occasien te vermijden, de Provincien gehouden sullen wesen , soowel den Uyttheemschen als Ingheletenen te administreren goet recht ende Justitie. Ende by soo verremant van hun daer van in gebreken blijft, dat dan d' andere Bontgenoten de bant sullen houden by alle behoorlicke wegen , dat sulcx gedaen werde.*

12. Ende mits welcken dan oock van U Ho:Mog: in dese sake althans verwacht wert een finael ende goet besluyt, ende dat u Ho:Mog: syne Ceurv. Doorl. op desselfs verscheydene ende successive Miisiven over dit subject aen haer geschreven, eenmael sullen antwoorden, ende dat in foodanige termen, dat syne Ceurv. Doorl. sal kunnen ghelooven : Dat de waerachtige meeninghe ende intentie van U Ho. Mog. is , met hem te leven ende te continueren in de oude Vrient ende Bontgenootschap , ende af te snyden alles wes voortuens niet anders als rupture ende scheuringhe daer in soude moeten geven. 't Welck syne Ceurv. Doorl. voorsz Ministers syn ende blyven verwachtende. Datum in 's Gravenhage den 9. May 1664. Ende was onderteekent,

Werner Wilhslm Blaspeil. Johan Copes.